Nr. 68. Brasiovu, 30. Augustu 1852.

Gazeta Transsilvaniei.

Gazeta ese de dóe ori adecă: Mercurea si Sâmbâta, Foiea odatâ pe septemână, adecă: Sâmbâta. Pretiul loru este pe unu annu 10 f. m. c., pe diumâtate annu 5 f.; ear pentru terri strâ'ne 7 f. pe unu sem. si pe annul intregu 14 f. m. c. Se prenumera la tóte postele imperatesci, cum si la toti cunoscutii nostri DD. correspondenti. Pentru serie „petitu" se ceru 4 cr. m. c.

Monarchia austriacâ.

Officiose.

Nr. 18,417. M. C. G. 1852.

Publicarea

gubernâtoruluĭ c. r. militare si civile din 25. Augustŭ 1852, in privinţĭa uşiurintelorŭ pré'naltu aprobate pentru aceĭ amploiatĭ, cârorŭ lipsescŭ studiele prescrise pentru serviţiulŭ de conceptŭ.

In urmarea emisuluĭ inaltuluĭ ministerĭu de finanţie din 24. Maĭu a. c. Nr. 7377 M. F. Maiestatea Sa c. r. apostolicâ cu pré'nalta decisiune din Aprile a. c. la propunerea fâcutâ din partea ministerĭuluĭ de cultŭ si instructiune in impreunâ intelegere cu în. ministerĭu c. r. de finanţie s'a induratŭ a da imputerire, ca incâtŭ cere lipsa la serviţiulŭ de finanţie, in restimpŭ de treĭ anĭ în Croatia si Slavonia, Ungaria, Transsilvania, Voivodatulŭ serbicŭ si în Banatulŭ temişianŭ, în Galitia, teritoriulŭ Cracovieĭ, Bucovina şi Dalmatia, bârbaţiĭ cariĭ furâ aplicaţĭ maĭ multŭ timpŭ în serviţie publice spre deplina obsteascâ multâmire, şi acolo dovedirâ calitâţi deosebite pentru serviţiulŭ de conceptŭ, dispendânduse de totŭ aŭ în parte studiele iuridice şi ale stiinţilorŭ de statŭ percurse în institutele publice de invâţĭamântŭ, din partea ministerĭuluĭ de cultŭ, la propunerea ministerĭuluĭ de finanţie sâ se pótâ admite la ecsaminele teoretice de statŭ, ca asemene petiţiunĭ sâ se asternâ din partea candidaţilorŭ pe calea deregâtoricĭ ce le prestâ la ministeriulŭ de finanţe, si de câtrâ acestŭ, dacâ aflâ cu cale ase invoi, sâ se indrepte la ministeriulŭ de invâţâmentŭ, şi cumcâ ecsaminele de statŭ depuse in modulŭ acesta aŭ valore numaĭ pentru serviţiulŭ de finanţie şi numaĭ pentru numitele ţerĭ de corónâ şi aŭ sâ suplineascâ lipsa de studiele universitaţiĭ la pâşirea in serviţiŭ de conceptŭ maĭ'naltŭ, carĭ inpregiurârĭ au sâ se însemne şi in atestatele ecsamineluĭ de statŭ.

Aceste dispusetiunĭ la cererea direcţiuniĭ c. r. finanţiare din Transsilvania din 14. Augustŭ 1852 Nro. 17,898/1432 se aducŭ la publicâ cunoscinţâ.

Sibiĭu, 25: August 1852.

Dela c. r. gubernementŭ civile şi militare din Transsilvania.

Edictu convocâtoriu.

Magistratul l. r. cetâtĭ Sibiĭu insciintiadia prin aceasta pe totĭ concernintiĭ, presintĭ seau absintĭ, cumca se au aflatu de lipsa a se ordina peste averea cadintuluĭ in datoriĭ negutiatoriu Martinu Paulits deschiderea unuĭ concursu, si a se asiedia pentru pertractarea acestuĭ, care se va tineâ in 1. Decembre la 9 óre in Sibiiu, una comisiune, in naintea careia totĭ aflatoriĭ aici in tierra precum si ceĭ din provintie straine, cariĭ au a pretinde ceva sub veru ce titlu dela susnumitul Martinu Paulits, au ase insinua accuratu si a'sĭ produce in copia demnâ de credintia obligatiele séu alte documinte doveditórie pe deplinu si dupâ lege acelle pretentiunĭ séu in persóna séu prin unu plenipotinte de incredere, fiendu câ creditoriĭ, cariĭ nu se voru infaciesia la diua presemnata, se voru eschide dela concursu si se voru da uitareĭ nefiinte.

Sibiĭu in 31. August 1852.

Magistratul l. r. cetâtĭ Sibiiu.

Blasiŭ, 6/18 Augustŭ 1852.

(Inchiĭere din Nr. trecutu.)

Totu in Nr. 58 al Gaz. DV. cetiseramŭ o correspondintia de suptu Inneu a lui G. M. Acestŭ corresp. se esprimâ — nu fara cuventu in tonu durerosu asupra intârdierei cu esirea la luminâ a Organului luminarei, intre altele dicandu: „Bag samâ dupâ o scurtâ luminare érâ a apusu dorè pentru totdeuna." — Noĭ voindu atâtu pre susu on. D. correspundente, câtu si pe publiculu nostru alŭ inbârbâta, si intâri in sperantiâ „ne vedemŭ miscatĭ a dechiara, cumcâ precum fostulŭ redactoriŭ al acestui Organŭ, asia si ceialaltĭ domni de aici nece decâtu nu suntu de pârerea, câ acestu Jurnalu se appunâ din câmpulu vietiei sale; ci causa, câ si pen'acum a intârdiatŭ — afara de alte piedeci din lipsâ speselorŭ, a fostŭ mai mare, lipsâ litterelorŭ, abia avêndŭ atâtea littere, câtu sâ se tiparéscâ câte unu cercularîu pentru cleru, încâ si acela cu mare greutate. Pentru aceea fostulu D. redactoriŭ alŭ cestui Organŭ a si facuta pasi in tréba castigarei littereloru. — Puindusa odatâ tipografia pe picioru bunu aru poté sâ se dee afara si o Gazeta scolastico-besericéscâ — dupo cum tare bene proieptase D. corresp. de suptu Inneu G.M. — Collaboratori aru fi de ajunsu, câci pre langa altiĭ — si D. canonici incâ pre bucurosu ar' lua parte la spriginirea acestia cu oruri. Apoi Ilustr. Sa D. eppu ne aflânduse abonati destui pentru portarea speselorŭ aceleia, ar fi póté officiose o impunere cleruluĭ câstigarea unei asemene Gazete, de órâce in acea s'arŭ publica mai multe Invetiâturi morale acomodate dupâ capacitatea populului, ce pentru indreptarea aceluia in viatiâ morale arfi tare de lipsâ.

Totu cu acésta ocâsiune, voindŭ a crutia si feri publiculu nostru de ver ce opiniuni scornite din ventu si ne intemeiate, cu câutare la geluirea mai adesseori memoratului D. correspondente de suptu Inneu (toţu in Nro. 58 alu Gazetei DV.) asupra âceleia," ca uniĭ domni d'en Blasiŭ ar'fi de opiniunea ca seminaruilu domesticu sâ se desfiintiede, si clericiĭ dandule si stipendiĭ sâ se tramitiè pe la institute straine — ne sentiimŭ obligatĭ a face cunoscutŭ, cum câ nici unui Domnu de'n Blasiŭ nici batârŭ in visu nu iau umblatu prén minte asfeliŭ de lucru; cu atâtŭ mai putinŭ se fi auditŭ pe cineva vorbindu despre acésta; ba din' contra suntemŭ in stare atatŭ pe susu onor. D. correspondente, catŭ si pe On. publicŭ, ai incredintia si assecura, cumcâ din partea episcopiei s'a pusŭ incâ de multu pasi la locurile mai nalte pentru de a se poté immulti numerulu clericilorŭ; ca asia pre incetŭ in seminariŭ educânduse theologi destuĭ si capaci spre posturile besericesci, sâ se stérgâ si numele asia numitei popandosiei.

Cu inceputulŭ lui Septem. s. n. (in intielesulu plan. min. de or. Gimnasieloru) se incepe unŭ nou ann. scolasticu. — Catedra de matematicâ in a 5 clasa, — transopunendusâ fostulu profess. la aceasi Georgiŭ Stoianŭ de vice-archidiaconŭ la Mediasiŭ, — deveni vacante. Umplerea acesteia póte ca o sâ se facâ pre'n concursu; numai de

---

ФОІЛЕТОNЅЛ.

Съ ворвіm doaъ треĭ ворве пентрѕ лімва Роmъneackъ

Zікъnd лімва ромъneackъ, ⱥnцелеџem лімва ромъnѕлѕĭ, ші zікъnd лімва ромъnѕлѕĭ, е преа de ⱥnцелес, къ mъ adpeceсѕ кътре Ромъnĭ; фііndкъ nѕmaĭ ромъnѕл аре dpenт a фі кіemат ла ⱥnвъnъtъцірea лімвіĭ лѕĭ; іар стреіniĭ; nѕmaĭ кънd вор фі ромъnіцĭ npin сжnџе nъnъ ла a noa cnіцъ, кѕ тоате къ сжnт mѕлцĭ карĭ арать къ dopeck ⱥn'aintapea noacтpъ, dap noĭ фііnd din фіре вънѕіtopĭ, атрівѕim тоате cimnatіiле лор ѕnop deciderĭ пентрѕ dжnшіĭ кѕm воеск —, пентрѕ noĭ ⱥncъ кѕm nѕле dopim. —

Лімва ромъnеackъ, ка ші тоате лімвіле nonoapълор, есте іncтрѕmenтѕл npin — каре caцієтатеа ромъnілор ⱥnшĭ екcnpimъ cѕферіnца, вѕкѕріа, dopinца ші nеcecітатеа еĭ. Лімва ромъnеackъ, ка лімвъ а ромъnілор, nѕ ексnpimъ dopinцеле стреĭnілор; пентрѕ къ maĭ de mѕлте орĭ възѕрът, къ dopinцеле стреĭnілор nѕ се nотрівеск кѕ але ромъnілор: спре ексеmплѕ, zічеріле — Лоkта, локтацiѕ, качарта, качартацiѕ, кілінір, кілініpцiѕ, miтъ, miтѕiтѕ, тофтацiѕ, тофтацiлiкѕ, тавeтлiѕ, тавeтлiк, качерdiciтор, качерdiciре, сфетерiciтор, сфетерiciре, хатжр, хатжрiкос, mѕфлiѕz, mѕфлiѕzлiкѕ, ciстiciтор, ciстiciт, ciстiciре, ананdiciтор, ананdiciре, ананdiciт, плокон, цамбашѕ, цамбашлiкѕ, icтерiciре, icтерiciт, афаniciт, афаniciтор, афаniciре, вехеndiciтор, вехеndiciт, вехеndiciре, фесть, тiфль, кiопѕл, чапкжn, клапсос, фiлоdopimъ, рѕсфет, веiлiк, апгара, тарара, danдana, калiпѕ, (iam nѕсѕ калжпѕ), велеа, nodвodъ, iкоnomiciт (л'am iкоnomiciт), катортосiт (л'am котортосiт), adiкiciт, nepiopiciт (л'am nepiopiciт кѕm съкаde), проерiciс, проерiтiкосѕ, cnion, cnionлжкѕ, хавалеа, восmа, хѕрdѕвелеа, гос-гоца-велеа, ананdiciт, вѕклѕкѕ, zефлетеа, zефлеndiciт, калкавѕре, хоnincipe, хоninciт (nѕ nочѕ съл хоninceckѕ!), катаndiciт. лiкеа, катаdiкciт, кавѕл, катафто, inoптосѕ, inomoni (вак 'oiѕ nomeni), лiпоn, остосоn, вѕdала, госвоĭа-цалiк, шара-mара, шошеле-mоmеле, телiосе-то, прагmа. —;

Ачесте zічерĭ ші алте асеmенеа, каре ексnpimъ еnігетеле ші dopinцеле стреіnілор, ка ѕn атоm стреіnѕ ⱥn цipкѕлацiа лiмвiĭ noacтре, nѕ і'аѕ napте ⱥn dікцiоnapѕл-ромъnеcкѕ, nічĭ dopinцеле, ші еnігетеле, че еле ексnpimъ, nѕ сжnтѕ de naтѕpa ромъnеackъ ші nѕ nѕтiѕ каре din ромъnĭ ар dopi съ фiъ локmацiѕ, карчаmацiѕ, mофтацiѕ, кiлiniрцiѕ, mѕфлiѕzѕ, кiоnѕл, качерdiciтор, сфетерiciтор.

Ⱥnтр'adевър zічеріле ciстiciре, ciстiciт, качерdiciре, качерdiciт, сфетерiciре, сфетерiciт, ананdiciре, ананdiciт, deші се ⱥnтроdѕсеръ de odатъ кѕ фанта ⱥn кавiнетѕ; dap атѕnчĭ nѕ ера кавiнетѕл ромаnеск, кавiнет стреіn . . . . ., ші ка ѕn калiнет стреіn, тревѕi ка съ аiвъ dopinце стреіne, ші лiмва каре тревѕi съ ексnpimе ачеле стреіne dopinце, ѕpmа съ фiе Іаръ'шĭ стреіnъ . . . . zікѕ, domnілор, Ромъnĭ, кавiнет стреіn ші dopinце стреіne; пентрѕ къ кавiнетѕл ромъnеск nічĭ odатъ n'а авѕт асеmеnе dopinце, ші dpenт аргѕmеnт ла ачеста въ adаѕк ѕn adевър ne каре nѕ'л nот тъгъdѕi тоцĭ mѕфлiѕziĭ ші кiлiniрцiĭ

am фi порочiцi кꙋ ꙋn върбат ꙟn тóтъ прiвiнца dectoiniк пentрꙋ пропꙋнерea ꙋnei счiinцe атът de пeчecсаpie ꙟn вiацa практiкъ, шi de пе ар порочi Dzeꙋ кꙋ професорi de ачеia, карi, кꙋноскънdꙋшi сънта шi 'налта са micciꙋne, кꙋ кꙋцет, кꙋ inimъ кꙋ тот съ се сакрiфiче ꙟn кътпꙋл mꙋселор, — шi din контръ се пе ферéскъ de ачеia, карi лꙋънd асꙋпръшi ачеаста micciꙋne пꙋmai ка ꙋn miжлок de ꙟnaintapea ꙟn рангꙋрi вiсерiчештi сéꙋ тiтлꙋрi — фъръ de а авеа вер ꙋna воie din inimъ спре dꙟнса — ꙟndатъ че се decкide веро стъцiꙋne, ꙋnde кꙋцетъ къ ва поте́ тръi mai коmmod, шi mai фъръ грiжъ, пꙋmai декът се пофтеск ꙟn афаръ. Nꙋ'шi adꙋк aminte къ dакъ ар фаче тоцi аша: adeкъ ꙟndатъ че петрек вер ꙋn an doi ка профессорi ꙋрꙟndꙋлiсе ш'ар чере алтъ апплiкаре, атꙋnчi нацiꙋnea пiчi odатъ n'ар пꙋтеа авеа професорi dectꙋл de проконсiцi, пiчi n'ар фi чiне се dea кърцi шчл., кꙋ ꙋn кꙋвꙟнт: пiчi odатъ n'ар аве́ професcорi dectoinічi ꙟn adeвъратꙋл ꙟнцелес ал кꙋвꙟнтꙋлꙋi!

I. Рꙋссꙋ.

Блажiꙋ 7/9. Dꙋпъ кꙋm сꙋnъ, Мър. Са Domnꙋл епnꙋ ал Фъгърашꙋлꙋi, ре'нторкънdꙋсе din кълъторiа, с'аꙋ mai віне вiзiтацiа ꙟнтрепрiнсъ ꙟn пърцiле mꙋнтене, ꙋnde ва фi сънцiт шi нóва весерiкъ din сатꙋл Корпа лънгъ Аврꙋd, ва порнi фъръ mꙋлтъ ꙟнтързiере ла Віена ꙟn каꙋса mai mꙋлтор обжете аттiнгъторе de вiсерiкъ шi скóлъ. Deспре Ес. Са D. епnꙋ ал Сiвiiꙋлꙋi ꙟнкъ се аꙋzieа къ ва кълъторi ꙟn zілеле ачесте ла Віена. —

— ꙟn 3. Септ. с'аꙋ ꙟнчепꙋт шi ачi кꙋрсꙋл сколастiк шi чеeа че пе ꙟнвꙋкꙋръ, шi din преꙋnъ кꙋ поi шi пе тот ромънꙋл adeвърат, е, къ пънъ ꙟn 6. Септ. се addꙋнасеръ атъцi сколарi ла iнститꙋтꙋл постpꙋ, ꙟнкът mai къ пꙋ'i mai пот кꙋпрinde ꙟнкъперiле. Ачеастъ dopinцъ de кꙋлтꙋръ, каре се веde а фi атът de лъцiтъ шi сiмцiтъ de ромън ꙟнкът шi din депъртаре песте 40 miлꙋрi конкꙋрг ачi ла ꙋnікꙋл ачест iнститꙋт ромънеск, ꙟнпꙋне о греа респꙋndере пе ꙋmерii челор, кърор лi с'аꙋ комiс а пꙋрта грiжъ, ка съ се лъцiаскъ лꙋmina, ка ei съ черче тóте miжлóчеле de а ꙟнлеснi попорꙋлꙋi сꙋꙋ ꙟмплiнiреа ачестеi dopinце обштешті, каре челелалте нацiꙋнi о аꙋ ꙟмплiнiт пентрꙋ тiнерiі съi, рьdiкънdꙋле сколi песте сколi пе ла прагꙋл ꙋшiлор. —

— Deспре ренꙋmiтꙋл постpꙋ лiтерат шi канонiк Тimoтеꙋ Цiпарiꙋ аꙋzim, къ ꙟn скꙋрт се ва ре'нтóрче din кълъторiа са каре о аꙋ ꙟнтрепрiнс ꙟn Аꙋгꙋст кътръ Mexadia, Трiест шi Венецiа, шi кꙋ кꙋцетъ а ꙟмплiнi кꙋ оккасiꙋнеа ачеастъ шi скъзътꙟнтꙋл тiпографiеi чеi рꙋiнате сꙋнт тimпꙋл революцiꙋнеi трекꙋте. De ачi авеm сперанцъ шi deспре ре'пꙋiéреа Органꙋлꙋi Лꙋmiнърii. —

Віена, 1. Септ. Mai. Са ꙟmп. се аштеаптъ dела бъiле de Iшел пе mъне ла Шiонбрꙋн. Се креde къ ꙟmператꙋл ва петрече ꙟn Шiонбрꙋн пꙋmai врео 12 zіле, dꙋпъ каре ꙋрmeaзъ прегътiреа de кълъторiъ ла Кроацiа шi Славонiа. „Газета de Аграм" а шi пꙋблiкат програma ачелеi кълъторiі. ꙟmпаратꙋл ва сосi ла Аграм кам пе ла 2 Окт., ва петрече ꙟn ачеа къпiталъ а Кроацiеi треi zіле, еар а патра zi ва mерце ла Карлштаdт; а 5-а ла Фiꙋmе, ꙋnde ва петрече 2 zіле фъкънd ескꙋрсiꙋнi ла Бꙋкарi шi Портоpé, а 8-а zi dела Фiꙋmе ла Госпiч, ꙋnde ва ста о zi: а 10-а zi ла Коренiца; de аколо а 11-а zi ла Слꙋiн, а 12-а ла Глiна, а 13-а zi ꙟнапоi ла Аграм; а 14-а zi ва ста тот ꙟn Аграм а 15-а zi ва кълъторi ла Белловар; а 16-а zi ла Пожега а 17-а ла Ессек, ꙋnde ва ста о zi, а 19-а ла Вiнковче; а 20-а ла Броd; а 21-а ла Nóаграdiшка; а 22-а еар ла Аграм шi а 23-а се ва ре'нтóрче ла Віена. —

— ꙟn Nр. тр. възꙋръm сꙋmеле къте се mai арꙋнкаръ пентрꙋ регꙋлареа рꙟꙋрiлор din Ꙋнгарiа; пентрꙋ Тiсса 200000 ф. m. к., пентрꙋ Dꙋнъре 50000 ф. m. к., шi пентрꙋ Мꙋръш 20000 ф. m. к. Nꙋmai че вом доꙋъndi шi поi арdеленii dрꙋm de апъ mъкар пънъ ла Алба Каролiна, dакъ пꙋ шi пънъ ла Ꙋiópa. Dzeꙋ съ ажꙋте, ка dópъ ар mai decmopцi шi комерчiꙋл шi iнdꙋстрiа шi mai вꙟртос економiа цеpреi нóстре, кареа, прекꙋm с'а zic de атътеа орi, се ꙟнпéкъ ꙟn ꙋнсóреа са. —

— ꙟnn. miнicтерiꙋ ал ꙟнвъцъmънтꙋлꙋi пꙋблiкъ ꙋn dекрег, прiн каре се регꙋлéзъ déса скiмбаре а ꙟнвъцъторiлор пе ла скóлеле комꙋналi шi реалi шi се статорéште ка ꙟнвъцъторiі чеi харнiчi съ mеpгъ кꙋ сколарiі лор din класъ ꙟn класъ, еар чеi de nimiк съ пꙋ фiе сꙋферiцi а фаче ачеаста. Се demъndъ тот odатъ, ка ꙟнвъцъторiꙋл прimарiꙋ сéꙋ ректорꙋл съ цiie чел пꙋцiн ꙟn тóтъ лꙋна конферiнце кꙋ ꙟнвъцъторiі, ꙟнтрꙋ каре съ се сфътꙋiéскъ кꙋ deamъpꙋнтꙋл асꙋпра тꙋтꙋрор требꙋiнцелор шi лiпселор скóлеi. (Пънъ акꙋm ꙟнкъ требꙋеа съ се ꙋрmeze ачеаста.)

— Жꙋрпалеле пꙋблiкъ din поꙋ dатꙋрi deспре активiтатеа ч. р. трꙋпе de жанdерmерiъ, ꙟнсъ пе ꙋn кꙋрс пꙋmai de 3 лꙋнi Maiꙋ, Iꙋнiꙋ, Iꙋлiꙋ. ꙟn ачест трiместрꙋ прiн тóтъ monaрхiа еi фъкꙋръ 340603 патролърi de сiгꙋранцъ, ескортаръ 21065 арестанцi, ꙟнсоцiръ 755 кълъторi шi кꙋрiерi, кꙋm шi 306 вапóръ; — арестаръ: 275 лотрii de dрꙋmꙋрi; 177 ꙋчiгашi; 60 спъргъторi de локꙋiнце ꙟнкꙋiете; 11996 фꙋрi шi ꙟншелъторi; 200 пꙋнъторi de фок; 5 тръdъторi de Maiестате; 33 фалсiфiкъторi de monedъ; 43 фалсiфiкъторi de хъртii de але статꙋлꙋi; 836 преварiканцi de въmi; 130 ръскꙋлъторi; 9344 тꙋрбꙋръторi de лiнiште шi алцi есчеdенцi; 725 кърцiерi de хазарd; 31794 ómeni кꙋ препꙋс шi фъръ паспортꙋрi; 1472 фꙋцiцi de сꙋнт черчетаре; 157 фꙋгарi крiminалi; 804 кꙋ арmе опрiте; 16 iншi карii се чꙋнцiсеръ пе сiнешi; 620 deсерторi; 25 спiонi; 237 гонiцi кꙋ deскрiере персоналъ; 2185 фꙋгарi de рекрꙋтацiе; 1851 преварiканцi de вънат шi de пескꙋiт; 914 карii се оппꙋсеръ жанdарmерiеi: 7963 карii се оппꙋсеръ орdинъцiꙋнiлор полiтiче; 237 карii аꙋ ръпiт пе алцii; 30 пꙋртъторi de семпе опрiте; 3028 кълкъторi de порꙋнчi полiцiепе. Тот жанdармiі аꙋ афлат: 523 трꙋпꙋрi mópте шi 100 ръпiцi. Тот еi аꙋ mai стътꙋт фацъ ла 8219 черчетърi de касъ, 1627 жꙋdекъцi ка марторi; 85 есекꙋцiꙋнi крiminале; 1342 фокꙋрi; 16 есꙋndърi de апе; 57 adꙋнърi комꙋнале. Жанdарmiі аꙋ ꙋчiс ꙟn ачеле треi лꙋнi 12 ómeni пе карii н'аꙋ пꙋтꙋт пꙋне mъна алтmiнтреа, фiindкъ с'аꙋ оппꙋс кꙋ пꙋтереа.

Ачесте dатꙋрi с'аꙋ репꙋблiкат аiчi dꙋпъ iсвóръ оффiчiале пꙋ пꙋmai пентрꙋ ка съ се кꙋнóскъ mai de апрóпе активiтатеа корпꙋлꙋi de жанdарmi, чi шi пентрꙋ ка съ се прiчéпъ віне, каре есте скопꙋл ачелꙋiаш пентрꙋ вiаца социалъ, чiвiлъ шi полiтiкъ. —

— ꙟn ꙋрmа ꙋпор плъпсорi, кꙋmкъ транспортареа вiтелор престе контꙋmацiъ dъ de mꙋлте греꙋтъцi шi пеdече, с'аꙋ орdinат о коmmiссiꙋне de кътръ minicтерiꙋ, каре фъкънd

---

кꙋ качерdiciторi; ꙋn adeвър неконтестат de nimini. Ачест adeвър, Domnilор, есте, къ лimба поастръ, н'а авꙋтꙋ асеmeпеа zічерi; dака ромънꙋл авеа dopiнца, саꙋ фанта, локmалi, качармалi, mꙋфлiꙋzілiкꙋрiлор, качерdiсiрiлор, сфетерiсiрiлор, требꙋiа съ аiбъ шi zічерiле прiн каре съ'се' есприmе ачеле dopiнце шi фанте; лiпса ачестор zічерi, ꙟn лimба ромънескъ; adeверезъ лiпса dopiнцеi шi фантеi. Шi каре din Dꙋ. Domnilор Ромънi, пꙋ штie de кънd шi de чiне се ꙟнтроdꙋсеръ ла поi mꙋфлiꙋzлiкꙋрiле шi ачесте тоате фрасе dicпoieтоаре? Каре din Dꙋ., пꙋ штie къ ромънꙋлꙋi пꙋi плаче Кiкаmкiа, къ ла ел хатꙟрmатꙟр пꙋ ꙟнкапе, шi къ ел штie пꙋmai атъта къ dоаъ шi кꙋ dоаъ фак патрꙋ? Каре din Dꙋ. пꙋ штie къ ромънꙋлꙋi ꙟi есте dат dела патꙋра клimeі шi сꙟнцелꙋi лꙋi съ фiе om de omenie? — Ачеiа че аꙋ рiсꙋ de Ромънi ꙟn сimплiтатеа вiртꙋцii лор, аꙋ ват-жꙋкорiт пе Dꙋmnezeꙋ, пе Dꙋmnezeꙋ каре аꙋ пъстрат ромънiлор ексiстéнца лор матерiалъ, нацiоналъ шi полiтiкъ, шi н'аꙋ прецꙋiт блънdеца, iꙋбiреа de omenipe шi amiчiрiа лор кътре тот оспътꙋл стреiн шi карi аꙋzind de вiртꙋцiле ромънiлор, лi се пꙋсеръ ꙟn капꙋл mесеi.

Ромънii, кꙋ вiртꙋцiле лор крештiнештi, пътimiръ, ка шi ꙋнii din крештiнi, каре прiimindꙋ ꙟn акоперiшꙋл лор пе пiште чершiторi, а'шi десгеца mетбранеле корпꙋлꙋi лор шi а'лꙋi аdъна шi хръпi стоmахꙋл чел флъmънd, ачештi miлоцi пънdiръ времеа, кънd стъпiнii dорmeаꙋ, шi ле лꙋоаръ тот. — Dела пiште асеmeпеа евепimeнте, nimini пꙋ mai прiimеште mілог саꙋ чершiтор ꙟn каса са, чi ꙟi арꙋнкъ о бꙋкатъ de пiне шi ꙟ'л ласъ ꙟn пꙋmеле domnꙋлꙋi. — Тот аша, Domnilор, пътimiръ Ромънii кꙋ вiртꙋцiле лор челе крештiнештi, шi кꙋ iꙋбiреа de omenipe; прiimiръ пе тот оспетꙋл шi dꙋпъче възꙋръ къ ле amорцi тоатъ пꙋтереа матерiалъ, морале шi полiтiкъ атꙋнчi се deштептаръ шi' шi кꙋноскꙋръ грешала ꙟнпапоiерii, грешалъ, каре пꙋ о пꙋтꙋръ ꙟndрепта кꙋ секолi ꙟнтрецi. Кътре воi mъ адресез, воi карi н'авецi ꙟn сꙟнцеле вострꙋ, ꙟn карнеа воастръ, ꙟn каса воастръ, ꙟn фантеле шi dopiнцеле воастре врео ꙟmпрꙋmꙋтаре d'ачесте! Ла воi me есприm шi zік:

Лimба ромънеаскъ, ка тоате лimбеле нацiiлор есте ꙋn сꙟнце каре черкꙋлезъ ꙟn социетатеа Ромънъ. Кънd dрептатеа ромънiлор гонind пе ꙋn mꙋфлiꙋz ꙟнтъпiнъ качерdiciреа, ꙟndатъ съ iвеште о лꙋптъ ꙟнтре dрептате шi т. качерdiciтор, ꙟнтокmai лꙋптеi ачелiа че фаче сꙟнцеле ꙟn трꙋпꙋл постpꙋ ка съ гонеаскъ атоmꙋл стреiн прiчiнꙋiтор ꙋнеi боале че ар аdꙋче слъбiреа шi пiерdеа вiецii; кꙋноштецi, кꙋ кътъ греꙋтате алергъm dꙋпъ dофторi шi пе ла спiцерii ка съ скъпъm сꙟнцеле de ачéл атоm.

Боалеле морале сꙋнт шi ele о патꙋръ кꙋ челе фiсiче; ꙟn тоатъ патꙋра е ꙋn adeвър, о регꙋлъ, о вiацъ; прiн ꙋрmаре dар, прекꙋm ферim матерiа de боале, асеmeпеа требꙋе съ ферim лimба de качармале, локmале, сфетерiсiре, качерdiciре, кiлiпiр шi de тоцi кiлiпiрцiі, карi вор съ не аiбъ л. de кiлiпiр — Каре din Ромънi ар воi съ mai фiе л. локmaoa алтꙋia? —

ꙟndестꙋл къ пꙋ е Ромън каре съ zікъ, къ лimба поастръ ар тревꙋi съ фiе ꙋn iнстрꙋmeнт, прiн каре съ се есприmе асеmeпеа кꙋцете фанте; iар пꙋ блънdеца, крештiнътатеа шi iꙋбiреа de оспецi а ромънiлор. — Шi прекꙋm ла сфънтꙋл ботез, скꙋiпъm ꙟn стꙟнга, ꙟn dреапта, ꙟн'апоi шi пꙋпеm стреажъ ꙋрекiлор, гꙋрii, mꙟнiлор, фрꙋнтеi, бꙋзелор, стоmахꙋлꙋi, пiчерелор шi песте тот корпꙋл постpꙋ, печетiа певiрꙋiтꙋлꙋi сфънт

ꙟн лок черчȣтаре се ръdiче орi че ꙟmпеdекаре ꙟн пȣнктȣл ачеста.

— Архiепiскопȣл францоzеск dела Парiс Dр. Сiбȣр cocі ла Biena ꙟн 3. Септ. ꙟсоцiт нȣmaї de doi преоцi шi de ȣн вiкарiȣ ценерал. Архiепiскопȣл ва петрече кътева zile aiчi, еар апоi ва мерце ла Прага спре а da о вiсiтъ карdiналȣлȣi Прiнчiпе Шварценберг. Се спȣне къ скопȣл кълъторiеi архiепiскопȣлȣi францоzеск есте, ка съ се ꙟнцелéгъ кȣ maї mȣлцi капi аi бiсерiчеi р. католiче асȣпра мъсȣрелор че ар фi съ се iа пе вiиторiȣ спре а рестаȣра векеа релiцiоsiтате шi евлавiъ ꙟнтре креdiнчошiї карii аȣ ꙟнчепȣт а се абате ꙟнкъ шi dела креdiнцъ.

ꙟн 3. Септ. пе ла amiazi DDнiї miнiстрii шi конciлiарii iмперiалї се адȣнаръ ꙟн Шонбрȣн, апоi ꙟн пресенца Mai. Сале а ꙟmпъратȣлȣi се ꙟнкеiеръ maї mȣлте проiекте de лецi прегътiте maї de mȣлт, спре а се сȣпȣне препалтеi санцiȣнi. ꙟнтре ачеле проiекте се афлъ шi статȣтеле органiсътóре пентрȣ miнiстерiiле de комерчiȣ шi de фiнанце, кȣm шi патента de реформъ пентрȣ банi, шi леце пентрȣ ашеzареа ȣнор кȣтii марi de копii сърmанi (пȣпiлi). Тот лецi de ꙟнсемнътате фóрте маре. —

— ФЦМ. de Хесс с'а ре'нторс dин кълъторiа са dела Ст. Петерсбȣрг шi Москва, еар ꙟн 4. Септ. dede Mai. Сале ꙟmпъратȣлȣi ȣн рапорт ворбал despre тóте манеȣвреле челе марi кȣте ле въzȣ dꙟнсȣл шi соцii съi кȣ карii фȣсесе тримiс ꙟнаdинс ла Рȣсiа. Ценералii шi офiцiрii de штаб аȣстрiачi фȣсеръ траттацi de кътръ ꙟmпъратȣл Рȣсiеi кȣ чеа maї маре dicтiнкцiȣне. ꙟmпъратȣл Рȣсiеi ꙟнкъ denȣmi maї mȣлцi ценералi de аi съi, карii вор венi ла манеȣвреле аȣстрiаче de тóмнъ. —

Cronicà stràinà.

Франца. Парiс. Лȣd. Наполеон еаръ шi еаръ; Аша е; ꙟнсъ de ачеаста съ нȣ се мiре нimeнi. Ъст ом е о карте печiтiтъ ꙟнкъ, е ȣн феномен din челе maї проблематiче а тimпȣлȣi ностру. Нȣ сȣнтем нȣmaї ноi, чi тóтъ жȣрналiстiка се окȣпъ фóрте кȣ астъ персóнъ ꙟнсемнатъ. Шi францоzii шi челелалте попóре але Еȣропеi сimт ка прiн iнстiнкт, къ ачест бърбат тъкȣт шi калкȣлътор бȣн нȣ се ва коборꙟ de пе шена полiтiкъ, фъръ а фi проdȣс челе maї сiлнiче префачерi ꙟн старее пресентъ а лȣкрȣрiлор; ꙟнсъ ел шi се пóртъ кȣ атъта черкȣспекцiȣне шi штiȣ съ се dee dȣпъ ꙟmпрецiȣрърi атът de minȣнат ꙟнкът нȣ i вiне нimȣлȣi съ се ꙟndoiаскъ despre кȣръцеniа кȣцетелор шi а dорiнцелор лȣi. Сȣнт токmaї треi ланi de кȣнd Мониторȣл dede чеа maї солемнъ ꙟнкреdiнцаре ла Еȣропа, кȣпрiнсъ de ȣн фел de неоdiхнъ, къ тóте вестiле, лъцiте кȣ прекȣцетаре шi din ръiнце, despre гȣвернȣл францоzеск кȣmкъ ел ар авеа ꙟн окi о полiтiкъ ресбелiкъ, сȣнт фъръ нiчi ȣн темеiȣ. Шi Еȣропа dede креzъmꙟнт deплiн ла ачеастъ dекiеръцiȣне de паче а Мониторȣлȣi, шi нimeнi нȣ се maї гънdi ла ресбоiȣ, de шi пе атȣнчi токmaї се лецiсе ворба de о коалiцiȣне ꙟнфрiкошатъ ꙟнтре пȣтерiле челе марi контiнентале. О сimплъ dекiеръцiȣне а Мониторȣлȣi фȣ de ажȣнс ка съ ꙟнкреdiнцеzе пе лȣме despre iȣбiреа de паче а лȣi Л. Наполеон шi съ лiнiштéскъ iнimiле. ꙟн аdевър, кȣнd аi авеа de а фаче кȣ ȣн ом нȣ ambiцiос maї къцi ар венi съ zichi, къ Л. Наполеон нȣ се ва лȣа пе ȣрmеле челе ресбелiче а лe ȣнкiȣ съȣ шi нȣ ва тȣрбȣра пачеа, пентрȣ къ нimeнi нȣi dicпȣтъ посiцiȣнеа че о аре, шi пентрȣ къ ръсбоiȣл maї кȣрꙟнd пóте съi слъбéскъ dекът съi ꙟнтъреáскъ пȣтереа; din вiаца de пънъ акȣm а лȣi Л. Наполеон ꙟнсъ сȣнтем конвiншi къ ачела, каре ꙟн dóе рꙟнdȣрi, пе кȣнd Л. Фiлiп ера ꙟн кȣлmеа пȣтереi шi пе кȣнd нimeнi нȣ гꙟнdiа ла ȣн наполеониde есiлат, ꙟнтiнсъ мȣна dȣпъ скептрȣл Францеi, е ȣн ambiцiос шi ꙟнкъ нȣ de чеi de рꙟнd.

Пънъ ла фiне лȣi Аȣгȣст хотърꙟрiле сфатȣрiлор ценерале сȣнт maї тóте кȣноскȣте. Din 81 de deспърцъmiнте 54 с'аȣ dекiарат пентрȣ реставiлiреа ꙟmперiȣлȣi. Аша dар maї ръmъне ȣн сенатȣс консȣлтȣm шi ꙟmперiȣ е реалiсат.

ꙟнкът пентрȣ атiтȣdа че о вор лȣа пȣтерiле din афаръ фацъ кътре Франца ка ꙟmперiȣ, веdem ꙟн „Морнiнг Пост," каре, кȣm се zichе, прiмеште шоптiрi кiар din гȣра miнiстерiȣлȣi енглеzеск, къ din партеа ачелора се пóте ꙟнтроdȣче ꙟн Франца ꙟmперiȣ електiв саȣ моштенiтор, еле ла скimбареа формеi de гȣверн нȣ се вор ꙟmпотрiвi, нȣmaї хотареле Францеi съ нȣ се скimбе, аd. съ нȣ се реставiлеzе ꙟmперiȣ кȣ гранiцеле челе вечi.

Л. Наполеон петрече ꙟн асте zile de канiкȣлъ ꙟн Ст. Клȣd, фост domeнiȣ ал лȣi Л. Фiлiп; пентрȣ de а шi аdаоце ла кȣноштiнца лȣi Л. Наполеон, ꙟнсемнъm ачi, къ de кȣнd е ꙟн Ст.-Клȣd, ꙟн тóте dȣmiнiчеле пе ла 8 óре dimiнеаца мерце сiнгȣр фъръ нiчi о свiтъ ла бiсерiка парохiалъ de аскȣлтъ мiсса. Л. Наполеон, iȣбiторȣл de помпъ, de церемонii сгомотóсе съ шаdъ сiнгȣрел, кȣ сimплiтате ꙟн странъ шi съ аскȣлте мiсса кȣфȣнdат ꙟн евлавiъ — !

Се zichе къ Л. Фiлiп черчета нȣmaї фóрте рар астъ бiсерiкȣцъ, шi акȣm вiне Л. Наполеон шi нȣ тречe dȣmiнiкъ ꙟн каре съ нȣ меаргъ ла бiсерiкъ. Евлавiа е demнъ de респект ꙟн тот омȣл шi кȣ атът maї вꙟртос ꙟн пȣтерiнчiї пъmꙟнтȣлȣi, кȣнd штim къ ачеа е кȣратъ шi нȣ скȣце din iпокрiсъ. ꙟн кът пентрȣ кȣръцеniа евлавiеi лȣi Лȣdовiкȣ Наполеон авем о цꙟр de кȣвꙟнт de ꙟndoiалъ. ꙟн астъ евлавiъ а Прiнцȣлȣi-Пресеdiнте нȣ се веdе dекът ȣн пас кȣ фiнеце, калкȣлат de а се ꙟнсiнȣi аd. ꙟн фавóреа клерȣлȣi, ка апоi кȣ пȣтереа чеа маре а попiлор съ domнéскъ престе глóте шi анȣmе престе църан.

Штim къ D. Тiерс, вестiтȣл iсторiк шi оратор елiберат din проскрiпцiȣне с'афлъ ꙟн Парiс акȣm, ȣнde, кȣm се zichе ел ва ръmꙟнеа нȣmaї пънъ 'шi ва пȣне хъртiiле ꙟн орꙟndȣiалъ, шi апоi ем'гре́zъ еар de бȣнъ воiе. Аdmoнiт din партеа полiцiеi ка съ нȣ се аместече ꙟн полiтiкъ, кътре тоцi amiчii карi ꙟл черчетеzъ, ꙟнтре карi сȣнт шi mȣлцi лецiтimiстi, жȣрꙟнdȣсе мерeȣ къ ел нȣ се maї окȣпъ нiчi de кȣm кȣ полiтiка, нȣ фаче алт dекът порбеште мерeȣ ла полiтiкъ. Асфел околiторȣл de полiтiкъ, ꙟнтр'алтеле dекiаръ, къ dȣпъ еспериiнца iсторiкъ а Францеi гȣвернȣл пресiнте нȣ пóте авеа dȣрере; къ акȣm е посiтiвъ рестаȣръцiȣнеа монархiеi чеi лецiтimе, шi къ dꙟнсȣл ва серви не гȣвернȣл лȣi Енрi V déкъ ачела се ва baza пе о картъ констiтȣцiонале лiберъ. Еар ꙟнконтръ ла нimiка нȣ dебакъ аша de маре ка ꙟнконтра лiбертъцii de Пресъ. Кȣнd ар фi Тiерс чел dintȣiȣ каре токmaї ачеа dефаimъ че лаȣ ꙟнълцат maї маре, неаm мiра къ dꙟнсȣл, каре din жȣрналiст,

---

мiр, асеменеа тревȣе съ не пъzim ȣрекiле, лimба, ȣнгiiле, стомахȣл шi мiросȣл de кiлiнiрцiї, mофтацiї, локмацiї шi качерdiсiторiї; ка шi кiар пȣнга ноастръ ꙟн каре тревȣе съ iнтре нȣmaї dреапта сȣdoаре а mошȣлȣi Adam, съ о пъzim а нȣ iнтра ȣр'о сфетерiсiре шi съ скȣiнъm ꙟн тоате пърцiле а нȣ се анронiа de ноi кiлiнiрцiї кȣ mофтацiї шi мȣфлiкzї, есиресiȣнї de асте. —

Аша, D., съ кȣръцim лimба de dорiнцеле, фаптеле шi епiтетеле стреiне, шi съ о ꙟнфъцiшъm вiиторiȣлȣї, копiiлор ноштрiї, ꙟн костȣmȣл еї нацiонал, астфел, ꙟн кът съ о кȣноаскъ ор чiне къ есте лimба ноастръ ромꙟнеаскъ, iнстрȣментȣл експрimърiї dорiнцелор шi вiртȣцiлор ромꙟнiлор; — ꙟн токmaї прекȣm аї кȣноаште пе ȣн Ромꙟн ꙟн mijлокȣл мȣлтор лiгioане de стреiнї нȣmaї dȣпъ костȣmȣл съȣ ромꙟнеск; dȣпъ кꙟчȣлiца de оае пȣсъ пе Спрꙟнчеанъ, iцарi чеї стрimштї пе пiчор, ꙟнкълцъmiнтеа, хаiна, бръȣл шi кожокȣл de оае: ꙟн mijлокȣл а miлioане de лiгioане de стреiн, de вом веdеа ȣн омȣ кȣ ачест костȣm, ꙟndатъ zичем, ачеста е Ромꙟнȣ, ꙟndатъ ꙟ'л ꙟmбръцiшем, ꙟ'л сърȣтъm ш iне бȣкȣръ'm de гъсiреа лȣї, ка шi Христос de оаеа пердȣтъ: Тот аша, Domнiлор, тревȣе лȣкратъ шi лimба ноастръ касъ се кȣноаскъ din челе лалте лimбї, къ есте лimба ромꙟнеаскъ, iнстрȣментȣл ромꙟнiлор, нȣ ал спекȣлацiiлор стреiне кȣ есиресiȣнї d'асте.

(Ва ȣрma.)

Бiблiографiъ.

ꙟн ȣнȣл din Nрiї тревȣцї с'аȣ аттiнс, despre Граmатiка mаг'iаро-ромꙟнеаскъ, че ва се еасъ de сȣв тiпарiȣ ꙟн Клȣжiȣ. — Domнȣл протопоп Iоанне Nеграцi фiind totȣ одатъ ꙟнсърчiнат шi кȣ преdареа лimбiї шi а лiтератȣрiї ромꙟнештї ꙟн Цimнасiȣл сȣперiор din Клȣжiȣ, din темеiȣл ꙟнлеснiрiї de а се пȣте ꙟнвъца лimба ачеастъ соноръ шi лъцiтъ шi de кътръ тiнерimеа фрацiлор ноштрiї Маг'iарi, dъ ла лȣmiнъ ачеаста граmатiкъ кȣ марї спесе, шi пънъ ꙟн miнȣтȣл de фаце аȣ шi скос de сȣпт тiпарiȣ веро кътева кóле dintр'ачееа ꙟmплiнiнd ачест dефект.

Кȣпрiнсȣл ачештеї граmатiчї, афаръ de пърцiле еї, ва конста шi din нескарї dicертъцiȣнї пентрȣ ꙟнчепȣтȣл шi прогресȣл лiтератȣреї лimбiї ромꙟне.

Dорiторiї de а авеа ачеаста граmатiкъ вор тревȣi а се аdреса ла аȣторȣл ꙟн Клȣжiȣ кȣ тръmiтереа прецiȣлȣї de 1 ф. 10 к. m. к.

D. протопоп Nеграцi (Fekete) ꙟшї ꙟmплiнеште даторiа ка професор прiн еdареа ачештеї граmатiчї —; мъкар de i ар ȣрma шi алцiї dела алте шкóле, комнȣнꙟнd шi тiнърiнdȣ'шi стȣdiȣл преdат спре ꙟнлеснiреа шi а ꙟнвъцъчеiлор ромꙟнї.

Маг'iарȣл пънъ'н miнȣтȣл de фацъ кȣ нȣцiнъ есченцiȣне, н'аȣ авȣт алтъ iдеъ despre ꙟнаiнтареа шi перфектiбiлiтатеа лimбiї ромꙟне dекът чеа че шi'о формъ din аȣzȣл de тóте zilele. Ел кȣноштеа лimба ромꙟнъ нȣmaї din гȣра Iобацiȣлȣї, прiн ȣрmаре нiчї къ о штiа прецȣi нiчї тракта алтфелiȣ dекът не кȣm прецiȣеа шi тракта пе ꙟнсȣшї Iобацiȣл съȣ Кȣ ачест опȣ ꙟнсъ лi се deсkide шi лор о кале de а'шї ꙟndрепта преокȣпата опiнiȣне, шi лimбiї ȣн черк maї маре de domiчiларе. —

Tipâritu in tipografia luĭ Joanne Gött.

пріn ȣрmаре пе спателе пресеі, се фъкȣ̆ miniстрȣ, дефаimъ акȣm лібертатеа пресеі.

Англіа. Лоndon. „Timec“ дреnт респȣnс ла ар тікȣлȣл апърътор ешіт ꙟn Moniтор din кondeiȣл кȣm се креde кіар ал лȣі Л. Naпoлеon, еmmісе ȣn артікȣл фȣлцеръторіȣ, ꙟn каре ꙟnтре алтеле zіче, къ ла 2. Дек. се mъчелъріръ ка ла 1200 de персóне неармате, de солдації чеі беці. Фіреште къ Moniтоpȣл дъ de minчіȣnъ ачеастъ zісъ а лȣі Timec; каре din доі ва фі авꙟnd дреnт? Veritas in medio! — Персіni с'афлъ de кътева zіле ꙟn Лоndon.

Ꙟn прівінца афлърії D. Персіni ꙟn Лоndon, опініȣніле сȣnт ꙟmпърціте. Ȣnii ꙟі даȣ̆ о місіȣне полiтікъ; алції zіȣ къ н'а веніт пеnтрȣ алт чева, фъръ нȣmаі съ се mаі ресȣфле de тревіле ла каре се кam опінті ꙟn zілеле ȣлтіmе. — Лȣі „Timec“ і се скріе din Малта дела 21. Авгȣст, кam din аȣzіте, кȣmкъ дела оріенте ар фі веніт ла гȣбернȣл францоzеск ȣn вапор кȣ депеше секрете. Ꙟn ачесте депеше се креde къ се авісézъ гȣбернȣл францоzеск деспре ȣn комплот деспоперіт ꙟn Константінопол ꙟnкъ ла време, ꙟn фрȣнтеа кърȣіа с'ар фі афлат ȣлеmалеле саȣ̆ пе ромъніе попії тȣрчешті. Скопȣл ъстȣі комплот а фост ка съ детронеzе пе Сȣлтанȣл de акȣm ші ꙟn локȣі съ пȣnъ пе ȣn фрате mаі тінер, каре е ȣn бігот адоръторал векілор обічеіȣрі тȣрчешті ші ȣрътор de реформе. Се спȣне къ ꙟn ȣрmа деспоперірei комплотȣлȣі с'ар фі арестат mаі mȣлці ȣлеmалі. — О парте din флота енглеzéскъ стаціонъторе ꙟn mареа медітеранъ се ва дȣче ꙟn zілеле прослме ла Смірна.

Тȣрчіа. Константінополе. Орі каре се mаі окȣпъ ші кȣ чеа че се ꙟnтъmплъ афаръ de церра са штіъ, къ ші ꙟn Тȣрчіа óменії сȣnт ꙟmпърціці ꙟn дóе партіде mаі demаркате. О партідъ, кȣnоскȣтъ сȣб нȣmіреа, Партіда тȣрчéскъ ортодоксъ, каре, глоріа ші пȣтереа Тȣрчіеі аштептъндȣо нȣmаі дела пȣнереа ꙟn лȣкраре а прінчіпіілор Ісламісmȣлȣі, пеnтрȣ ачеаста ȣраште тóте реформеле ші mаі кȣ сémъ mъсȣреле лȣате de гȣбернȣл тȣрческ спре ȣшȣрареа раіалелор саȣ̆ а крештінілор сȣдіці тȣрчешті, каре кȣ о ворбъ ꙟn лъȣнтрȣ нȣ вреа декът деспотісmȣл чел векіȣ тȣрческ асȣпра крештінілор, ші афаръ ръсбоіе кȣчерітóре. Алта сȣб нȣmіре de партіда реформъторе, формать de Махmȣд, татъл Сȣлтанȣлȣі de акȣm, ші спріжінітъ ші de фііȣ съȣ̆, каре въzънд къ, дакъ тȣрчії вор ръmънеа стаціонарі ꙟn спірітȣл леџеі лор ші нȣ вор черка а ꙟmпъка óрекȣm інтолеранца Алкоранȣлȣі кȣ ресȣлтателе кȣлтȣреі апȣсене, кȣ прінчіпііле ȣmаnітъції, тревȣе съ апȣnъ домnia лор, аȣ̆ продȣс Танзіmатȣл ȣn фел de констітȣціȣне. Капȣл ачестеі партіде реформъторе се прівеште а фі Решід Паша; еȣр ачеа е кондȣсъ mаі mȣлт de ȣлеmалі. Есте штіȣт, къ ꙟn анії din ȣрmъ mаі ꙟn тóте статȣріле Еȣропеі партіда консерватіȣъ а ꙟmпінс de ла кърmъ пе чеа ліберале кіар ші ꙟn Англіа. Ȣлеmалеле аȣ̆ сокотіт къ ка ніште консерватіві че сȣnт ші еі ꙟn фелȣл лор, пóте аȣ̆ сосіт ші пеnтрȣ дꙟnшії тіmпȣл de а вені ла Кърmъ, ші de а mаі авънта одатъ стеагȣл пророкȣлȣі песте крештіні. De ші ачеастъ партідъ есȣті деокамдатъ а ресȣрпа пе Решід Баша ші de бȣnъ сémъ ші сістеmа de реформе, тотȣші кредеm къ партіда чеа ортодоксъ тȣрчéскъ кȣ ȣра са чеа традіціонале ꙟnконтра крештінілор нȣ се ва пȣтеа ціnеа ꙟnделȣнг; ачéста о zічем нȣ атът пеnтрȣ вестеа de mаі сȣс ші пеnтрȣ штіреа провавеpъ къ Решід еаръші ꙟші ва реокȣпа постȣл, чі mаі вꙟртос din ꙟnпредінцареа, къ нічі тȣрчії нічі крештінії секȣлȣі 19 нȣ mаі сȣnт чеа че аȣ̆ фост. Партіда ачеаста веке се zіче къ ар фі спріжінітъ de о пȣтере óрекаре mаре din афаръ. „Кор. Аȣстріак“ декіаръ къ ꙟnтре ачеастъ партідъ тȣрчéскъ асніръторе ла деспотісmȣл чел векіȣ асȣпра крештінілор ꙟn лъȣnтрȣ ші ла кȣчерінце ꙟn афаръ, ші ꙟnтре партіда консерватіȣъ чеа mаре крештінéскъ а Еȣропеі че се бaсézъ кȣ тотȣл пе алте прінчіпії, нȣ е нічі о солідарітате.

NOȢТЪЦІ̆ DIВЕРСЕ.

Dателе статістіче ꙟnтересеазъ пе орі чіне, каре вреа а се фаче фаmіліаріȣ кȣ старeа лȣкрȣрілор; de ачеа mаі скотем неште dате ꙟnтересанте ші din статістіка комерчіȣлȣі аȣстріак:

Комерчіȣл Аȣстрієі пе ȣскат ші пе mаре ꙟn анȣл 1850.

Комерчіȣл кȣ церріле din афаръ:

	Ꙟmпортареа	Еспортареа
Песте Церmаніа mеzіȣале с'аȣ̆ ꙟmпортат ші еспортат негоцȣл ꙟn прецiȣ:	15494749 ф.	11119737 ф.
Песте Саксоніа	22540453 „	13562899 „
„ Прȣсіа	13864453 „	7528932 „
„ Полоніа	991221 „	1682081 „
„ Рȣсіа прін Броді	1422416 „	1364021 „
„ дто, пе аіȣреа	2192435 „	708388 „
„ Тȣрчіа	18843247 „	11898888 „
„ Стателе італіане стръіне .	19243260 „	11956512 „
„ Елвеціа , ...	3126533 „	19786872 „
Ꙟn сȣmъ тот ꙟn mон. конв.	99718789 ф.	79608230 ф.

Комерчіȣл ꙟn портȣріле лібере песте конфініеле mаріne:

Песте Фіȣmе	1232096 ф.	1855346 ф
„ Тріест	35542131 „	14452120 „
„ Венеціа	16164284 „	5317183 „
„ Алте марціні маріtiме .	8298131 „	3613579 „
Ꙟn сȣmъ тот ꙟn mон. конв.	61236642 ф.	25239228 ф.

Пе mаре ші ȣскат ла олалтъ 158955431 ф. m. к.
ші еспортареа . . . . 104847458 ф. m. к.

Чернoвіці, 31. Авгȣст. О плóе дȣрътóре de веро 14 zіле не а ꙟnzъдърнічіт сперанцеле, че ле кончепȣсеръm кȣmкъ естіmп не вom бȣкȣра de ȣn съчеріш ꙟmбелшȣгат; къчі mаре парте а фрȣнтелор реmасе пе кътп се пȣтреzеск пе лок ші челе адȣнате дȣпъ тріераре сȣnт пȣцін лъсъторе, пе mȣлт mаі пȣцін декът се аштепта. Речеала інчепȣтъ дȣпъ ꙟnделȣнга плóе не ва аддȣче mаре пагȣбъ ла порȣmб, каре се ꙟnтърzіѣ фóрте ші ꙟnкъ акȣm ꙟnчепе а лега ші а се ꙟnвъртоша mаі біnішор. Dакъ ва да брȣmа ꙟn Септеmврie, дȣпъ кȣm се ꙟnтъmплѣ ꙟn тоці анії пе аічі, атȣnчі нȣтріmентȣл ачест капітал ал колонілор ва еші mаі пȣцін декът de mіжлок. De алтъ парте ші картофії кад ꙟn пȣтрецiȣне mаі вꙟртос пе локȣріле гȣnоіте. Фънȣл, de ші кътпії ераȣ̆ ꙟmповораці кȣ еарбъ, din каȣса плоілор нȣ с'аȣ̆ пȣтȣт фаче бȣn, чі mаре парте с'аȣ̆ стрікат ші пȣтреzіт пе косаштіnъ.

Ȣрmареа пȣблікърії колектелор

че а ꙟnтрат ꙟn „фондȣл реȣnіȣnеі фет. ром. шчл. дела доріторії de а ажȣта крештереа серачелор фетіце роmаnе ші mаі ꙟnтъіȣ але орфанелор челор къzȣці ꙟn революціȣnеа трекȣтъ.

Domnȣл цімnасіал-дірепктор din Беіȣш ꙟn дістр. Орадеа Георгіȣ Влас тріmіте ȣрmъторeле колекте, дела ȣnii бърбаці кȣ zел кътръ націȣnе:

Акȣm одатъ дела Поповіч Моісе 2 ф.; Маріа Ердeлі 4 ф.; Георгіȣ Влас, дір. 5 ф.; Матеіȣ Кішȣ 5 ф.; Теодор Кіоварі, про. 10 ф.; Сімеon Поп 5 ф.; Сімеon Міліан 1 ф.; Герард Віґшіо 3 ф.; Маріа Дръган 1 ф.; Nіколае Бабо 2 ф. Пе тот анȣл Domna Іȣліа К. Молдован 2 ф.; D. Васіліȣ Селаціанȣ 1 ф.; Сȣmmа 41 ф. m. к.

— Пріn zелосȣл тінер Dімeтріȣ Мȣнерескȣ, скріbъ ал комȣnітъції роmъне Печікане din Ȣnгаріа саȣ̆ пріmіт пе калеа адmіністраціеі еnnіеі Аръдане ȣрmъторeле есеmпларе колекте:

DD. аmплоіаці mаґіарії, лъкȣіторі ꙟn Печіка mаґіаръ. Алберт Біро, жȣде пріmаріȣ de черк 1 ф.; Алексаndрȣ Фаркашіȣ, жȣде секȣndаріȣ de черк 1 ф.; Перлакі, ч. р. адȣокат 1 ф.; Гȣстав Васmер, Барон 1 ф.; Вінклеріȣ, протопресбітеріȣ 1 ф.; Марчелȣ Іссекȣціȣ, нотаріȣ ꙟn нȣmіта комȣnъ 30 кр.; Стефанȣ Іссекȣціȣ, протопресбітер de черк 30 кр.; Ференціȣ Штіллер, апотекаріȣ 1 ф.; Сіmонічіё, модераторіȣ mаґіар 6 кр.; Еmіліа Гȣттmаn, арендаторіцъ, евреъ 1 ф. m. к.

DD. локȣіторії ꙟn Печіка роmъnъ: Іосіф Сȣсанȣ, скрібъ сȣпреm ла черкȣл локале 2 ф.; Паȣл Тъmъшдан, жȣде ла комȣnітатеа ром. 1 ф.; Грегоріȣ Караціȣnі, агрікȣлтор 1 ф.; Іоаnne Nовак 1 ф.; Георгіȣ Теȣтаn 1 ф.; Георгіȣ Бодрогіаn 30 кр.; Іоаnne Арнеск, mъістрȣ 1 ф.; Іоаnne Арделеаn, ꙟnвъцъторіȣ націоnал 5 ф.; Dімeтріȣ Мȣнерескȣ скрібъ ал комȣnітъції роmъne 2 ф.; Dімeтріȣ Чіорогаріȣ едȣкъторіȣ de контрібȣціȣnе 1 ф.; Dімeтріȣ Таmашdаріȣ, скрібъ ла комȣnітатеа 1 ф. одатъ пеnтрȣ тotдеаȣnа. Сȣmmа 24 ф. 36 кр. m. к.

REDACTOR: JACOBU MURESIANU. EDITOR: JOANNE GOETT.